

(א) [נעיל י: ט] ר"מ מ"ג
(ב) נעיל י: ט (ז) ר"מ מ"ג
(ג) [דלמא חולין קמ"א]
(ד) ועיין מוס' דה"ה ד"ה:
י"ג

רבינו הגנאל

ורחקין, לא בהדא דימנא וכו', והא משונה היא, (רשתו) [רד"ן] ביה בורני פי' כגון שהיו ורעונו בכלי, והכניס העוף ראשו בתוכו ואכל, שאינה משונה אלא כך דרכו, בני רב אשי, צוררות כי אורחיהו הא קיימי לן היל' חצי נוק, יש שינוי בצוררות ואם ישנה לא יתחייב אלא חצי שלחצי הנזק שהוא רביע לכל הנזק, או אין שינוי, ועלזה בחי'קו, וכן בעא עוד רב אשי כח כח סומכוס דאמי' צוררות נזק שמוקף לה כבורו והא דגמריא לן היל' צוררות חצי נזק גם היל' גמיר היל' דא ומוקף לה בכח כחו או דילמ' לא גמיר היל' ועלזה גם זו בחי'קו, פי' כח כחו, כגון שהיה פרה מהלכת ונתנה צור מחמת היל' ושבחה כלים, זה כחה, אבל אם נתו עוד שבר מן הכלי ונפל על כלי אחר ושבחו, זו היא כחו כחו, פיס' היתה מבעטת או שהיו צוררות וכו', איבעיא להו מתי' היכי פירושא, היתה מבעטת והויקא בבעיטה דהיא תולדה דקרון, וצוררות כי אורחיהו, ובתריהו חצי נזק היתה היא, או דילמ' היתה מבעטת והויקא בבעיטה שהיא תולדה דקרון, אינמי צוררות בבעיטה חצי נזק, הא צוררות כי אורחיהו נזק שלם, ומתי' (רבנן) [סומכוס] היא, ת"ש סמיפא דמתני', דרסה על כלי ושבחתו ונפל על כלי אחר ושבחו, על הראשון משלם נזק שלם ועל האחרון חצי נזק, או סומכוס, מי אית ליה חצי נזק, פי' דקסי' על כלי ושבחתו, לן קיימי לן רגל ברשות הניזק נזק שלם, אבל אם נתו מכה דריסה השבר ההוא ונפל על כלי אחר ושבחו, הדיינו משלמת: לישנא אחרנינא אורחיה הוא, וכרוכות נינהו ותולדה דרגל אפילו אייער צבעוט והמזיה הא לא משלם אלף חצי נזק דהא בללוא הכי הואי מנתזה או דלמא מחמת ציעוט אחי ואסי הועדה צנן משלמת נזק שלם דכיון דמשונה הוא הוי תולדה דקרון, מפי המורה' אלף הראשון עיקר: לקרן מדמינן ליה, הואיל (ז) [ובעיטה] ומייבת ח"נ כי קרן: או

משונה הוא, המרגנול שאין דרכו לתקוע ככלי: דשדו ציה בורני, שיט ורעיס ככלי דאורחיה להכניס ראשו כמזכרו ולאכול וכיון דאורחיה לאכול אורחיה גמי לזעוק: יש שנוי לזרוכות לרביע נזק, לרצנן דפליגי אסומכוס ואמרי היכא דשניה בהן כגון צעטה ברגלה ומחמת ציעוט המזיה לזרוכות ושברה כלים מי חשיב שנוי והוי כחם ומשלם רביע נזק דהא אהעדתן חצי נזק הלכן תמותו רביע נזק: או אין שנוי, לשלם רביע דלעולם חצי נזק שאין תמות והעדה ציה מפלגא: אשכחן תס דמשלם צזיר מפלגא: מכלל דאין שנוי, דאי יש שנוי לרביע הוי ח"נ להעדתן ואמאי אכטריכא לרצנא למיזעבי ודאי אין העדה לשלם נזק שלם דהא תמות רביע נזק והעדה חצי נזק: ומשני רב אשי דלמא רבא אס המלי לומר קאמר, ותרוייהו מספקי ליה והכי קא מציעא ליה יש שנוי או אין שנוי ואם תמנ' לומר אין שנוי וזו היא דא תמותו יש העדה לתמות זו או אין העדה: מי גמיר הלכה, למשה מסניי דלחי נזק לזרוכות ומוקף לה צכח כחו או לא גמיר: והויקא צבעיטה, בלא לזרוכות ותולדה דקרון היא: ס"ט. דקמתי ספיפא דמתני': דרסה על הנלים כו'. מדקייב לזרוכות חצי נזק ש"מ מתני' לאו סומכוס היא: ראשון להסוה, אותו כלי שנסצר מחמת המזת שצרי כלים שדרסה עליו קרי ראשון ואע"ג לזרוכות נינהו משלם נזק שלם דסומכוס היא: אחרון אחרון להסוה, כגון שמאותו כלי שנסצר ע"י לזרוכות המיזו שצריים ושבחו כלי שלישי דהוי כח כמו ומש"ה משלם חצי נזק: ספשוט.

ציעא דרצ אשי: רב אשי כרצנן מוקי לה. והך ציעא דצעי רב אשי לעיל ש שנוי לזרוכות או אין שנוי אהא מתמינן צעי לה והכי קצעי היתה מצעטת כו': היתה מהלכת, צאלנר הניזק מללחה לזרוכות וא"ל שלם מהא מנתזת כו': אורחיה הוא, וכלזרוכות דלמא הוא ומשלם ח"נ: או דלמא אהא סהא מיהא מחמת ציעוט נזק, וא"ת יש שנוי לזרוכות לרביע נזק הא רביע נזק משלמת: לישנא אחרנינא אורחיה הוא, וכרוכות נינהו ותולדה דרגל אפילו אייער צבעוט והמזיה הא לא משלם אלף חצי נזק דהא בללוא הכי הואי מנתזה או דלמא מחמת ציעוט אחי ואסי הועדה צנן משלמת נזק שלם דכיון דמשונה הוא הוי תולדה דקרון, מפי המורה' אלף הראשון עיקר: לקרן מדמינן ליה, הואיל (ז) [ובעיטה] ומייבת ח"נ כי קרן: או

ביצד הרגל פרק שני בבא קמא

י"א.

עין משפט
נר מצוה

יח א מיי פ"ב מהל' מקו
ממון הל' ט י וע'
בהשגות וממ"מ סג עשין
סו טוש"פ ח"מ ט"י ש'
ספ"ק ט:
י"ב ב ג ד מיי פ"ב מהל'
מקי ממון הלכה ו סג
עשין סו טוש"פ ח"מ סמון
ש' ספ"ק ז:
כ ה מיי ש' הל' ה עשין
בהשגות וממ"מ טוש"פ
ס' ספ"ק ג:
כא ו מיי ש' הל' ה עשין
טוש"פ ש' ספ"ק ד:

רבינו הגנאל (המשך)
ביעוט, חציו שלחצי שהוא רביע שלנזק ויש שינוי לצוררות, וכל חצי משונה לשלם חצי מה שמשלם כדרכו, או דילמ' היתה מבעטת כו', ועלזה בחי'קו, בני ר' אבא בר ממל היתה מהלכת במקום שיש צוררות שאי אפשר לה [אלא] אם כן מנתת [ובעיטה] [ובעיטה] והתיה מהו, כיון דלא אפשר לסגויי אלא אם כן מנתת, אורחה הוא ורגל ברשות הניזק נזק שלם משלם, או דילמ' השתא מיהא בייעוט נתון, וצוררות ניהו, ועלזה בחי'קו, וכל חצי שמעלתא דסלקא להו בתוקי, קיימי לן דממנא לקולא ולא מפקינן, בעי' ר' ירמיה מר' וירא היתה מהלכת ברשות הרבים והתיה מהו, לקרן מדמינן ליה וחיוב לשלם או דילמ' תולדה דרגל היא ורגל ברשות הרבים, אפי' ליה תולדה דרגל היא, פשט ליה כרבה דאמי' בירש פירקין קמא צוררות תולדה [דרגל] הן ופטורה ברשות הרבים, תוב בעא, הותיה ברשות הרבים והלך הצור והויק ברשות היחיד מהו, אמ' ליה עקירה אין כאן הנחה יש כאן, כלומ', במקום הפקידה רשות הרבים היא ופטורה, וכיון שאין חיוב על העקירה בתנחה לא אכפת ליה היכא היא, ואותוב עליה והדר ביה, ואמי' ליה הדרי בי, ש"מ.

ובהא קמיפלאני, תימה מנליה דפליגי דלמא רמי צר יחוקאל דלאיער ואמרי צי רב בללוא אייער וי"ל דא"כ מאי קמ"ל אמרי צי רב ואין לתמוה היכי פליג אצרייתא דקמס אמרי צי רב משמיה דרב ורב תנא ופליג א"ר משוס דלל מייני צי ר' חייא ור' אושעיא לא מותצנין מייניה מייניתא (א"ס): ורבי תיבא ראשון להתזה, ואע"ג דלל שייך לפרש הכי צרייתא ללקמן דמני עלה דר"ה צרשות הניזק אלב צרה"ר על הראשון פטור ועל האחרון חייב ואי ראשון להמזה כך יכול להיות ראשון להמזה או צרשות הניזק או צרה"ר כמו שני להמזה מכל מקום מתמינן מלי שפיר מיפספס הכי:

רב אשי ברבנן מוקי לה ובעי' לה חבי, הוה מני למימר דלמל קאמר את"ל לאו ככחו דמי מתמינן רצנן היא או סומכוס היא אלף עדיפא ליה למיזעבי ציש שנוי ואין שנוי ונראה דציעא דלעיל לא היתה אלף אי מתמינן איידי לצרוכות כי אורחיה או ע"י שנוי ותו לא והש"ס הוסיף מדעתו רצנן היא או סומכוס היא ורב אשי מפרש דלציעא ליה אי יש שנוי לרביע או אין שנוי וכה"ג איכא פ' המקבל (צ"מ דף ק"ב, ושם ד"ה אומן) גבי ציעא דרצ שסת דקבלן עוצר בלל תלין או אין עוצר שהוסיף הש"ס לומר אומן קונה בשצנח כלי כו' ורב שסת שאלו סתם ובהגחול קמא [לקמן דף נ"ט, ושם ד"ה צעלחה] מוכח דמיידי צעלחה לאגרתא (א):

במקום שאי אפשר לה אלא רב וכו'. אין לפרש דאיידי צרה"ר ומיזעבא ליה דלס אורחיה פטור מנידי דהוה ארגל מללל קאמר היתה מהלכת צרשות הרבים כמו צעיא דקמון ופ"ה עיקר: אלל

ביעוט רביע נזק ויש שנוי י'א דלמא היתה מבעטת והויקא בביעוטה או צוררות מחמת ביעוט חצי נזק ואין שנוי תיקו: בעי מיניה רבי אבא בר ממל מרבי אמי ואמרי לה מרבי חייא בר אבא היתה מהלכת במקום שאי אפשר לה אלא אם כן מנתזת ובעטה והתיה והויקא מהו כיון דאי אפשר לה אורחיה הוא או דלמא השתא מיהא מחמת ביעוט קמנתזה צוררות י' תיקו: בעא מיניה ר' ירמיה מר' וירא היתה מהלכת ברה"ר (ובעטה) והתיה והויקא מהו לקרן מדמינן ליה וחייבת או דלמא תולדה דרגל הוא ופטורה אמר ליה מ"מסתברא תולדה דרגל הוא התיה ברה"ר והויקא ברה"ר מהו א"ל עקירה אין כאן הנחה יש כאן איתניביה היתה מהלכת בדרך והתיה בין ברה"ר בין ברה"ר חייב מאי לאו התיה ברשות הרבים והויקא ברה"ר לא התיה ברה"ר והויקא ברה"ר והאמרת עקירה אין כאן הנחה יש כאן א"ל הדרי בי איתניביה דרסה על הכלי ושבחתו ונפל השבר על כלי אחר ושבחו על הראשון משלם נזק שלם ועל האחרון משלם חצי נזק ותני עלה במה דברים אמורים ברשות הניזק אבל ברה"ר על הראשון פטורה ועל האחרון חייבת מאי לאו התיה ברשות הרבים והויקא ברשות הרבים לא התיה ברשות הרבים והויקא ברה"ר והאמרת עקירה אין כאן הנחה יש כאן אמר ליה הדרי בי איני והאמר

דלמא, כל לזרוכות כי אורחיהו תולדה דרגל נינהו ופטור צרה"ר: ספיוס צרה"ר, כי אורחיה ובלו לזרוכות צרשות הניזק ושבחו כלים: הנחה יש כאן, צממיה, כלומר פטור הואיל ועקירה הואי במקום פטור: והויקא צרה"ר, חייבת, אי אמרת בשלמא לזרוכות כי אורחיהו לקרן מדמינן להו למייב צרה"ר כי קרן דהא דמי לקרן דמשלמת חצי נזק כי קרן ואע"ג דקרן משונה הוא ולזרוכות אורחה הוא הלכן צרשות הרבים חייבת חצי נזק אלף לדידך דלמרת כל לזרוכות כי אורחיה לרגל מדמינן להו משוס דהוי תולדה דרגל ואע"ג דהתם נזק שלם ולזרוכות חצי נזק אמאי מני צרה"ר חייב: על הראשון פטור, דרגל הוי ועל האחרון חייב מאי לאו כו': והא"ר